

ARUMI

¹ Paulo Tarisi waYesu Kirisitu, ywakemilwe panga mtumishi ywa bagulilwe mwanja likewe lya Nnungu. ² Alinga likowe lyalibaite zamani pityabkwa manabii bake mumaandiko matakatifu. ³ Yaihusu mwana wake lwabelekwimulukolo lwa Daudi kwafano wa yenga. ⁴ Ywembe atangasilwe mwana wa Nnungu kwa ngupu ya Roho mtakatifu kwa ufunuo wa wafu Yesu Kirisitu Ngwana witu. ⁵ Pitia kwa ywembe tupejyilwe upendeleo na utumisi kwa utii wa aminia nkati ya bandu boti, kwa mwanja yalimo lyake. ⁶ Nkati ya bandu'bo na mwenga kai mukemilwe mwa ba Yesu Kirisitu. ⁷ Barua ye jinu mwa botimwabubile Rumi, mwa mupendilwe na Nnungu, mwa mukemilwe panga mwabandu mwa atakatifu. Neena ibe kasinu, na amani buka kwa Nnungu Tate bitu na Ngwana Yesu Kirisitu. ⁸ Wite, nenda kusukuru Nnungu wangu nkati ya Yesu Kirisitu kwaajli jyinu mwaboti, mana aminia kwinu kwenda hubililwamulunia lwote. ⁹ Na Nnongo ga shaidi wango, na ywembe ngamtumika kwa mwoyo wango nkati ya Injili ya mwana wake na mwanidumu kutabwa. ¹⁰ saa yote nenda loba nkati ya loba kwango kwandela yeyote mwisio wake nipate fanikiwa saa yeno kwa mapendo ga Nnongo kwa isa kasino. ¹¹ mana napenda kumona, lenga nani-nipate kupeya mwenga baadhi ya karama ya mwoyo, mbate kwaimaimalisha. ¹² Mana

nipendi kunipeya mwoyo pamoja pamope na mwee, kwandela ya imani kwa kilammoja winu, jinuna yango. ¹³ Tubwe mwalongo, nipendeli nkewe tangu nyanya, Malaya na chima nende kusulya Isa kasinu, Lakini natikani kilwa mpalimo. Hivi napendiba na matunda kachino Kati mwaibile kwa bandu ba mataifa. ¹⁴ Nilongelwa na Wayunani na ageni na bembe, mwerufu nalo. ¹⁵ kwa-nyo, kwopenda kwang'o, nenga nimitayari kwilonga Injili kasinu mwenga mubile kwo Roma. ¹⁶ Maana niboni ya kwako oni Injili, Mana uwezo was Nnongo woleta wokopu kwa kill jwa-aminiya, kwakene myahudi wete na kwa bembe Myunani. ¹⁷ Mana haki ya Nnongo ibiwazi buka imani hata Imani, Kati mwaba-andike, "Mwene haki atama kwa Imani". ¹⁸ Mana ukale was Nnongo ubi wazi baka kunani juyaasi na sambiyoti ya bandu, nayo kwandela ya udhalimu kwi-ibiya kweli. ¹⁹ Sababu yayee, ngote ngange za tanga nikilwa juu ya Nnongo kasabi wazi na Nnongo abakiye. ²⁰ Mana mambo gake kewe ngabonekane kinanoga, angabiki tiwazi buka umbilwa kwa Dunia ngena tanganikwa ilebe pilya kwa ilebe ya umbilwe. mambo gani uwezo wake wangaliyomoka na wa-asili ya Nnongo. namatokeo gake, bandu ba tupu lyo baya. ²¹ Asababu yayee, ingawa batabgite kuhusu Nnongo Bantu kinelili jwembe Kati Nnongo, Wala bampelili shukurani. kichongo chake babile apumbapu mumawazo gabe, na mioyo yabeyene ulalo na yayeyilwe lubendo ²² baikemite panga beelevu, kumbe bai alalo. ²³ Bangalabwi utukufu was Nnongo jwa kotoka

alabika kwa mfano was kuminyo ya Mundu jwa alabika, na ya kiyuni, na ya ki-inyama bene magulu mane, na yaiumbe yetambala. ²⁴ kwanyo Nnongo alikwaleka baikengame tamaniya kwa mioyo yabeyene kwo-usapu, kwayinga yabe yo fezeheka Kati yabe. ²⁵ Na bembe ngabalabwile kweli ya Nnongo-baubuso Naga abudu na kwitumikiya iumbe badala ya mwuumbaji na jwembe gasifilwa milele. Amina. ²⁶ kwa sababu Yee, Nnongo atikwa leka baikote tamaa yabe ya oni, mana alwawa babe bakulei tumya kwa zamani kwa chill Cha kibile chachoguza zamani. ²⁷ Nagembe kaie, alalume nembe bagalei matumizi gabe ga zamani kwa alwawa na ngalambu kwa na bene kwa bene. Habaa babile analome babapate na alalome ayabe ambayo gabile Lili na boobapejyilwe azabu yayastaili-lii oba kwabe. ²⁸ sababu bati kana bana Nnongo muhufahamu wabe aliwaleka bakote lunda lwabe lwange faika bapange ikowe ngalanga faika. ²⁹ batweli na zuluma boti, tamaniya na ubaya batweli being, bulangana, bulwe, ubochobocho, na kusulya ubaya. ³⁰ kaibembe abai benda kopekeana, hata apindo babe ebayowa lii. ³¹ Bembe hata tunda ntupo, hata ba-aminika lii, upendo wa samani ntupu. hata huruma ntupu. ³² Batabgite kanuni ya Nnongo bandu babapanga makowe go bapalikwa waa, Ila sio babapanga bai, hata babayeketyana na balobaba panga makowe gaa.

Isura ye na 2

¹ Kwa-iyoye ntupu uzuru, wenga woukumu,

Mana bukana galugo mwukumu jwenge with ya hatia was mwene. Kwamana wenga wauukumu upanga ikowe yeyeluyelu. ² Ila tutangite ukumu ya Nnongo ya kweli kwa bandu babapanga makowe Kati goo. ³ Ila wenga uwasilii, wenga waukumu balo babapanga makowe kati gaa ingawa wenga na wenga wendapanga makowe gogogo. Je walama na ukumu ya Nnongo. ⁴ Au uwasa nchini sana juu ya wananchima wa wema wake, chelewa kwa adhabu yake, napumilia kwake? Je utangitellii wema wake ukupanga wiyendeli toba? ⁵ Ila kwa nonopa kwa mwoyo wako na kwa mwoyo wako waukotoka tubu wibekya wa mwene akiba ya ukali kwa lisoba lilo lya ukumu, yani, lisoba lilo lya ufunuo wa ukumu ya kweli ya Nnongo. ⁶ Jwembe alowa kunnepa kila mundu kipemo sawa na gagapan-gage. ⁷ Na balo bembe kwa usafi wa tenda kwabe kunanoga bapalike lumbilwa, heshimilwa na kotoka haribika, alowa kwapeya ukoto wangey-omoka. ⁸ Lakini kwa balo baimi, babakotoka kutii ukweli ila bailii dhuluma, nyango na ukale walowa isa. ⁹ Nnongo alowaleta dhiki na shida kwa kila nafsi ya mundu jwapangite sambu, bakwanza Ayahudi na Ayunani nembe. ¹⁰ Lakini lumbilwa, heshima na amani yalowa isa kwa kila mundu ywapanga wema, wakwanja Myahudi nembe. ¹¹ Mana ntupu pendeyelwa kwa Nnongo. ¹² Mana kati mwebile bananchima babakosike bila salia balowa aba obabila seliya, na kati benge bananchima babakosike lengana na seliya balowa ukumilwa kwa seliya. ¹³ Mana sio babay-owene seliya nga kwa panga bene hakinonge ya

Nnongo, Ila babaipanga seliya nga babalangilwa haki. ¹⁴ Mana bandu baluniani, babakotwike bas na seliya, bapanga kwa asili ya mambo ga seliya, bembe, babi kwa seliya mioyo yabe, ingawa bembe ntupu seliya. ¹⁵ Kwa-*lii* babo enekana matendo gagapalikwe kwa wajibu wa wa seliya baandike nkati mumioyo yabe. Zamiri yabe nembe yenda kwashuudia benabe, na mawazo gabe bene au genda kwashitakya au'ngalendela bene. ¹⁶ na kai kwa Nnongo. Haha gapita masoba ambayo Nnongo alowa kwiiukumu sili ya bandu boti sawasawa na injili yango, kwa ndela ya Yesu Kirisitu. ¹⁷ Tunkoye mwikoga mwa-Ayahudi, mwamutani kalimu seliya uopuli kwa kuisifu Kati ya Nnongo. ¹⁸ tungatangite mapenzi gake, Nolinga ikowe ambayo yetotautiana nayo, bada yolangilwa na seliya. ¹⁹ Natubaye witi wina ujasili panga wenga wamwene wa korongosi wa bange minyo, bweya kwa balo bababile mulubindo, ²⁰ wawasaisha alalo, mwalimu wa bana, nanyinyo ubile nayo museliya kati mwi ilimu na kweli. ²¹ Wenga bai, waumwukumu jwenge, Je, wifundisha wa mwene? wenga wa uhubiri kutokajiba, wenga ujiba lili? ²² Wenga wauba kana mube mwamalaya, je, wenga wa malaya-*lii*? wenga wawichukya sanamu, je ujiba mu nyumba ya Nnongo? ²³ Wenga wawiluma mu seliya, je hufedheesha lili Nnongo kwa kwitenda kana seliya? ²⁴ Mana “lina lya Nnongo lyenda fedheheshwa kali ya bandu bange aminiya jinu,” kati mwabaandike. ²⁵ Kwa inilwa likombe kwenda faika mene kotii seliya, lakini wenga Mana ubile kawi kana seliya, Inilwa kwako

kulowa pangilwa ntupu inilwa. ²⁶ Bai, banaibile, mundu jwenge inilwa kayendelwa kuikamwa mwaipalikwa seliya, je, kotoka kwake inilwa kwaputolwalii panga ainilwe? ²⁷ Na jwembe jwaibado inilwa kwa asili alowa lii kuku-ukumu mana utimisite seliya? haye kwa sababu ubi na maandiko gaga andikilwe na likombe lakini bado wikana seliya! ²⁸ Mana jwembe Myahudi jwabele kwa hali ya panja, Wala inilwa sio kwapanja bailii. ²⁹ Lakini jwembe Myahudi jwabile jwankate, nalikombe lya mwoyo, mumoyo, sio mumaandiko lii, sifilwa kwa mundu kwa nyoibukana lii na bandu Ila kwa Nnongo.

Isura ye na 3

¹ Hivi ni faiga gani ya bile nayo Myahudi? Na faida likokombi namani? ² Inogite kwa kila ndela, Awali ya goti, Ayahudi bapejilwe ufunuo buka kwa Nnongo. ³ Lakini, ibikiliwi kubina Ayahudi benge ntupu imani? Je, kotoka aminiya kwabe aminiya kwa Nnongo ba ubocho? ⁴ Ntupu, badala yake, uneke Nnongo abonekane nkweli, hataitei kila mundu mmocho kati mweandikilwe, “uwese baurekana panga wa mwene haki. Mumakowe gako nawawezeshinda mewe kojingya muhukumuni”. ⁵ Lakini mana ibile dhambi jitu walowa bonekana haki ya Nnongo, Tubaye buli? Nnongo mdhalimu Lili papiya ukale wake, je abile nyoo? Nilongela bukana na mantiki ya kimundu. ⁶ Ntupu, Ibinyoli kwa ndela gani basi Nnongo alu ukumu lunia? ⁷ Namana itei kweli ya Nnongo pitya

umubuchu wango piya lumbilwa kwananchima kwajili yake, mwanja namani nibii bado Kani hukumilwa kati na mwene dhambi? ⁸ Mwanja namani kana tubaye, kati mwa batukopiye na kati benge mwabathibilisha panga twenda longela, “Tupange dhambi linga gananoga gaise”? Ukumilwa kwabe sawasawa. ⁹ Kinamani kai? Twitete twabene? Ntupu kabisa. Kwasababu twabene tayari tutikwalaumu Ayahudi na Ayunani boti mpamo, panga babii pae ya dhambi. ¹⁰ Haye kati mweandikilwe: “Ntupu mwene haki hata yumo. ¹¹ Ntupu mundu ywa tangite. Ntupu mundu jwa mpala Nnongo. ¹² Boti bagalambwike. Bembe kwa pamope babile Ntupu maana. Ntupu ywa panga wema, kabisa, hata yumo. ¹³ Makolomelo gabe kati likabuli lyange kulya. Milimi yabe itikombiya. Sumu ya ng'ambo ibii pae ya maboko gabe. ¹⁴ Mikano gabe ilweli laana na uchungu. ¹⁵ Magulu Gabe gai na lubele yo pengana mwai. ¹⁶ Ubau na mateso gabi mundela gabe. ¹⁷ Bandu baa batangite lii ndela ya amani. ¹⁸ Ntupu kunyogopa Nnongo nnongeya minyo Gabe”. ¹⁹ Pano lelo tutangite kumbe chochote seliya chakilongela ilongela na balo bababile pai ya seliya. Lenga kila nkano banine, na lunga dunia yoti tuwajibike kwa Nnongo. ²⁰ Ajii ni kwasababu ntupu mwili wawabalangilwa haki kwa kwipanga matendo ga seliya nnunge ya minyo gake. Mana pitya seliya isa kwitanga dhambi. ²¹ Ila bila seliya, haki ya Nnongo itanganikwa lii. Tabakijilwe kwa seliya ya manabii, ²² iyo ni, haki ya Nnongo pitya kwa imani

ya Yesu Kirisitu kwa balo boti babaaminiya. Mana ntupu tofauti. ²³ Kwasababu boti bapangite dhambi na pungukilwa na balaka ya Nnongo. ²⁴ Babalangilwe na haki bule kwa neema yake kwa ndila yakombolelwa na Kirisitu Yesu. ²⁵ Kwa mana Nnongo alikupiya Kirisitu Yesu satupatanise kwa ndela ya imani kwa myai yake. Ampiyite Kirisitu kati usaidi wa haki yake, kwasababu kutulekelea dhambi yepite ²⁶ katika pumiliya kwake. Aga gati pitya lenga bonekana balangilwa kwa haki, mundu ywoy-wete kwasababu ya imani kwa Yesu. ²⁷ kubii kwa'ko basi kwilumba? Batibagana. Kwa misingi gani? misingi ga matendo? Hata, ila kwa singi was imani. ²⁸ Tumbwe tuyomolwa nyanya mundu abalangilwa haki kwa imani bila makowe ga seliya. ²⁹ Au Nnongo ni Nnongo Ayahudi bai? je jwembe si Nnongo wabandu bange aminiya na bembe? Ngamwebile, Nabange aminiya na bembe Nnongo wabe. ³⁰ Mana ibi kweli Nnongo yumo, alowa kwabalangwa ya haki nababa inilwe likambi kwa imani, na bange inilwa kwa ndela ya imani. ³¹ Au twenga twibadilisha seliya kwa imani? Ata! nchogo ya ago, twenga twikong'ondya seliya.

Isura ye na 4

¹ Tulowa longela namani kai panga Abraham, Tate bitu kwa ndela yenga, Apatikine? ² Kwa Mana manaitai Abraham abalangilwe haki kwa matendo apeba na sababu ya kulumba, ila sio nnonge ya Nnongo. ³ Kwani maandiko

gabaya buli?” Abraham amwamini Nnongo, na abalangilwe panga abi na haki”. ⁴ Tumbwe kwa mundu jwa pangage lyengo, libilwa kwake kwa ubaya lili kwa bule ila ni haki yake. ⁵ Ila kwa mundu jwange panga lyengo ila amwombilwa jwembe amalangwa haki jwa bile Lili mcha Nnongo, imani yake mundu jwo ibalangilwe panga ibi na haki. ⁶ Daudi na jwembe alongela kuhusu baraka kwa mundu ambae Nnongo amalanga haki bila matendo. ⁷ Akojike, “Babalikilwe balo masambi gabe basamiilwe na bembe nembe ubaya wabe utiwikejelwa. ⁸ Atibalikilwa mundu julo ambae Nnongo amalangwa lili na dhambi. ⁹ Buli baraka yii ibii’kwaajili ya bandu babainilwe bai, au na babakotwike inilwa? mana twenda longela, “Kwa Abraham aminia kwake yabalangilwe panga haki”. ¹⁰ Ivi twabalangilwe kitiwi? Wakati Abraham ainilwe au bado inilwa? Yabilelii ainilwe, Ila abi bado inilwa. ¹¹ Abraham apoki alama ya likombe. Agogo wabile muhuri yelo haki ya imani abile nayo tayari kabla ana inilwa-*lii*. Matokeo gake ga alama aye abalangilwe panga Tate ba bahamini, hata bange inilwa kwinama panga hakinga yabalangilwa. ¹² Ayiee inamana Abraham bampangite tate ba torati sio bainama babainilwe bai, ila hata balo babakotwike kwikote njayo lati bitu Abraham. Nayee nga imani yabile nayo kwa bange inilwa. ¹³ Mana yabile-*lii* kwa seliya kwamba ahadi ipiyilwe kwa Abraham na kwa lukolo lwake, ahadi panga barithi lunia. Ilaa yapitya mu haki ya imani. ¹⁴ Mana itei mana ya panga balo ba seliya ga’barithi, imani ibile

ya bule, Na mwatu aidile ingalabwike. ¹⁵ Mana seliya ileta ukale, lakini palo panga seliya ntupu. napabile kotoka utii. ¹⁶ Kwasababu yeipitya kwa imani, linga ibe kwa neema. Matokeo gake, ahadi ibii dhaili kwa lukolo lwote, Na lukolo lokisabe ngabatangite seliya bai-lii, ila na balo ba imani ya Abraham. Mana jwembe Tate bitu twa boti. ¹⁷ Kati mwaiandikilwe, “Nikupangite panga tate ba nnema goti”. Abraham abile nkati ya upeo wa julo jwa aminile, yani, Nnongo jwapeya maiti ukoto na kugayeya makowe gaga kotwike bali ngagaweze baa. ¹⁸ Licha ya ali yoti ya panjaa, Abraham kwojasili aliaminiya Nnongo kwa machoba gagaisa. Ndomana abile tati ba mataifa ganansima. bokana silo sakilongelikwe “Ngamwalowa baa lukolo lwako. ¹⁹ Jwembe abile-lii mpungufu muimani. Abraham ayeketi panga kuwa jenga yake mwene iyomwile was abile na miaka karibu mia jimo. Kaibile na hali yowa ya ndumbo ya Sara. ²⁰ Lakini mwanja mwa mwaidi Nnongo, ... ²¹ Atangite yo panga che'lo cha mwaidi, Nnongo kaiabi na uwezo wo kamilisha. ²² Naji nembe yabalalangilwe kasake panga haki. ²³ Naandikilwa soon kwa faida yake bai. ²⁴ Yaandikilwe kwa faida jitu twenga. Kwabakilwe balangilwa, Twenga twatuaminiya nkati ya jwembe jwa mfufuwite Nngwana witu Yesu buka mukiwo. ²⁵ Ajo nga yolo jwapijilwe kwa mwanja ga makosa gitu na kunyonya lenga tupate balangilwa kwa haki.

Isura ye na 5

¹ Kwasababu tubalangilwe na haki kwandela ya imani, twina amani na Nnongo kwa ndela ya Nngwana witu Yesu Kirisitu. ² Kwopitya jwembe twenga na twabembe tupatike tusa kwa ndela ya imani kwa huruma ye ambayo nkati yaka twenda jima. Twenda pulahi mujasili watupeya Nnongo kwa ajili wakati wengi, ujasili ambao twasiriki mu utukufu wa Nnongo. ³ Ale bai-lii, lakini twalowa pulaika mu mateso ngitu. Tutangite teseka nga kubeleka pumilia. ⁴ Puliya nga kubeleka jeketelwa, najiketelwa beleka ujasili kwa ajili ya woti wenge. ⁵ Ujasili ango ukukatisha lii tamaa, kwa mwanja upendo wa Nnongo upange ni kemu mioyo jitu pitya kwa roho mtakatifu jwa pijilwe kasitu. ⁶ Palwa bile tutuwesalii, kwa muda wake Kirisitu ati'waa kwaajili ya wokovu. ⁷ Yalowa bangumu yumo kwaajili ya mundu mwene haki. Ibinyonyo, mara yenge mundu alweza thubutu was kwa ya mundu mwema. ⁸ Lakini Nnongo atu akikishi upendo wake mwene kasitu, mwanja patwabile bado twabene dhambi, Kirisitu ati'waa kwaajili yitu twenga. ⁹ Nazaidi ya goti, nambiyambi tubalangilwe haki kwa mai yake, twalowa pona buka mu nyongo ya Nnongo. ¹⁰ Mana, wakati wa twabile twa madui, twapatanisilwe na Nnongo kwa ndila ya kiwo sa mwana wake, na Sana, baada ya panga tupatanisilwe, twalowa lopolwa kwa maisha gake. ¹¹ Nganyo bai-lii, ila kai tupulaika na nkati ya Nnongo pitya kwa Nngwana witu Yesu Kirisitu, kwo pitya ywembe ambaye

siku yeno tupokile upatanisho-goo. ¹² Nganyo lelo, mana pitya kwa mundu yumo dhambi ya jingi mu dunia, kwa ndela yee kiwo cha jingi kwa ndela ya dhambi. Na kiwo chatienea kwa bandu bote maana boti bapangite dhambi. ¹³ Kwa kuwa mpaka seliya, dhambi yabile mu dunia, lakini dhambi ibalangilwa-lii Mana ntupu seliya. ¹⁴ Hata nyoo, kiwo chalawalike buka Adam mpaka Musa, hata kunani ya balo babakotwike panga dhambi kati kwa kanitii Adam, na ywenbe ga mfano wa ywalowa. ¹⁵ Lakini hata nyoo, zawadi yabule si kati likosa. Mana itei kwalikosa lwajumo bananchima batiwa, zaidi sana urumu ya Nnongo na zawadi kwa uruma mundu yumo, Yesu Kirisitu, itizidi yongezeka kwananchima. ¹⁶ Kwasababu siyo panga gayulo jwapangite dhambi. Lakini kwa penda kwananchima, ukumu ya dhambi yatiisa kwa mwanza kosa kwa mundu yumo, ila kwa upande wenge kipawa chabule chakibukana balangilwa haki saisii baada gamakosa gananchima. ¹⁷ Kwa maana, mana itei kwalikosa lya mundu yumo, kiwo chatawalike pitwa kwayumo saidi sana balo baba uruma yananchima pamope na kipawa cha haki balowa tawala pitya maisha ga yumo, Yesu Kirisitu. ¹⁸ Nyanyo basi, mana itei pitya kwa likosa limo bandu boti icha kuukumu, kwapitya kwa kitendo chio cha haki kwaisile balangilwa kwa haki ya maisa ya bandu boti. ¹⁹ Mana kwo pitya kotoka lii kwa mundu yumo bananchima balangilwe bene sambu, kwa nyo pitya kwa utii wa mundu yumo aingi balangilwe bene haki. ²⁰ Lakini seliya yayingi pajimo, lenga

likosa-lii wesa landala. Lakini bandu pebisambi yananchima, uruma yatiyongeyeka muno. ²¹ Aye yapiyilwe lenga wite, Kati sambi mwetalite mukiwo, ngamwebile hata uruma yenda weza tawala pitya mu haki kwasababu gage yomoka pitya kwa Yesu Kirisitu Nngwana witu.

Isura ye na 6

¹ Tubaye buli? Tuyendeli musambi lenga uruma iyongeseke? ² Ata. twenga twatuwile musambi, tulowa wesa buli Kai tama mo? ³ Mutangite Lili balo baba batisilwe nkati ya Kirisitu babatizwi mumaiti gake? ⁴ Twabile twasikilwa pamope na jwembe pitya mu utizo mukiwo. Ayee yapangilwe linga Kati Kirisitu mwajumwike buka mukiwo pitya mu utukufu wa Tate, lenga na twenga tuweze tyanga mu wayambie wa maisa. ⁵ Mana manatuunganisilwe pamope na jwembe katika mfano wa kiwo sake, tuunganisilwe mu ufufuo wake. ⁶ Twenga tutangite nyonyo, umundu witu wa zamani wati sulubiswa pamope na jwembe lenga yega ya sambu ualibikwe. Aye yabu nkati lenga wite kana tuyende lii batwa utumwa ba sambu. ⁷ Jwembe ywabile apangilwe mwene haki lingana sambu. ⁸ Lakini mana tuwile pamope na Kirisitu, tuaminiya panga twalowa tama na jwembe kai. ⁹ Tutangite panga Kirisitu atijifufuilwa buka mukiwo, na jwembe maiti-lii. Kiwo kitawala lili kae. ¹⁰ Mana kwa abari ya kiwo chabwile mu sambu, awhile mara jimo kwaajili ya boti, hata nyoo maisa gatama, atama kwajili ya Nnongo. ¹¹ Kwa ndela yoo, na

mwenga na mwemupalikwa kwibalanga muwile katika sambu, ila mwakoto kwa Nnongo nkati ya Kirisitu Yesu. ¹² Kwasababu yo kana uyeketi sambu itawale payega yako lenga uweze kwitii tamaa zake. ¹³ Kene wapiye seme ya yenga yako musambu kati yombo yange haki, ila wipiye wamwene kwa Nnongo, kati bababile akoto buka mukiwo. Namwipewe sehemu ya yenga jinu kati yombo ya haki kwa Nnongo. ¹⁴ Kana mwileke sambu itawale kwa kuwa mubili paie ya seliya, ila pae ya uruma. ¹⁵ Kinamanile? Tupange sambu kwa sababu tubuli-*lii* pae ya seliya, ila pae ya uruma? Ataa. ¹⁶ Mutangitelili panga kwake jwembe jwa ipiya mwene Kati atumishi jwembe ngamupanga mtumisi wake jwo, jwembe ngamupalikwa kumtii? Ayee kweli hata kwa mwenga mwatumwa a'sambu yaipolekya kukiwo, kutumwa wautii waukepeleka ku haki. ¹⁷ Lakini tushukuru Nnongo! Kwa kuwa mwabi mwatumwa ba sambu, lakini muyomwile tii buka kumwoyo kati mapundiso ga mpokile. ¹⁸ Mupangilwa uru buka mu sambu na mutangite mwatumwa ba haki. ¹⁹ Ninalongela kati na mundu kwasababu ya mapungufu nga miili yinu. Kwa mana kati mwebile mwamwipiyele iungo ya yenga jino, ba mwatumwa wa haki kwa takasika. ²⁰ Kwa kuwa mwapoki atumwa ba sambu, mwabile uru kutolu na haki. ²¹ Kwa muda woo, mwabile na litunda gani kwa makowe na kwa saa yeno mwibona oni kwa ago? Kwasababu matokeo ga makowe ago ni kiwo. ²² Lakini kwa saa yeno mupangilwe uru kutolu

na sambi na mupangike mwa atumwa kwa Nnongo, mubi na litunda kwa ajili ya utakaso. Buka ukoto wangeyomoka. ²³ Kwasababu msaala wa sambi ni kiwo, ila sawadi ya bure ya Nnongo ni bwomi wangeyomoka kwa Kirisitu Nngwana witu.

Isura ye na 7

¹ Au mutangite kwako, (kwa kuwa nikoya na babatangite seliya), kwa kuwa seliya itawala mundu yes bile mwomi? ² Mana ajwo nwawa jwakondeke atabilwe na seliya kwa another nchengowe mana abile nkoti, ili mene ayomwike mene awile, alowa panga mutabilwe ya seliya ya ndoa. ³ Tumbwe kae, wakati about asengo babe babi aomi, mene itei atama na nalume jwembe akemelwa mmalaya. Ila mene abo asengo babe bawile, nai lusa kwa seliya, hapo apan-gali mmalaya, mene itei akonda kwa nnalume ywenge. ⁴ kwa-nyo, mwalongo bango, mwa-pangilwe maiti kwa seliya kwa ndila ya yega ya Kirisitu. Ibile nyoo lenga mupale unganishwa na jwenge kwa ywembe jwa fufuliwe buka kiwo lenga tuweze ku-papya Nnongo matunda. ⁵ Mana patwabile haya payiga nkati ya mwili, tamaa ya sambi yatijumukilwa muiungo yoti kwa ndila ya seliya na kwipapya maiti matunda. ⁶ Ila saa yeno tuyong'olilwe buku mu seliya. Tuweli mulo hali yayatupingite. Lenga twenga tupate tumika mu hali yayambe ya Roho, nasi hali ya zamani ya andiko. ⁷ Tulongele buli? seliya sambi? Ataa, Alanyo, mbele kwitangalii

sambi, ila kwa ndela ya seliya. Kwa kuwa mbele tangalii tamaniya bila seliya ika kotoka baya, “Uneutamani”. ⁸ Lakini sambu yapatike nafasi kwa yelu amri ni takatifu ya haki na ukoto. ⁹ Nanenga nabi na koti hapo zamani bila seliya, lakini payaichi yelu amri, sambu yapatike ngupu, na nenga nganawile. ¹⁰ Yelo amri ye peleleta ukoto yatigalambuka yabi kiwo kasango. ¹¹ Kwa mana sambu yapatike nafasi kwa yelu amri na yatigonga pitya mulo mu'amri yatimbulaga. ¹² Kumbe seliya takatifu, na yelo amri nembe takatifu, ya haki, na ukoto. ¹³ Kumbe iyo ya ibele ya ukoto yabile ya kiwo kasango nenga kana ibe nyoo kabisa. Lakini sambu, yabonekine panga sambu hasa pitya kwa yalo njema, yaileta kiwo ngati yango. Ayee yabile pitya kwa yelo amri, sambu kene ya pange mbaya muno. ¹⁴ Mana tutangite panga seliya tubwa kwake ni ya mwoyo, lakini nenga na mundu wa payenga, mpemejilwe pa'e ya utumwa wa sambu. ¹⁵ Mana lanilipanga nilitangite-lili kabisa, mana lelo lyanipendile kulipanga-kwako na lyanichukya, nganilipanga. ¹⁶ Lakini mana nilipangite lelo lyanikotwike kulipenda, seliya yenda kuniyeketya yo panga seliya ni nkoto. ¹⁷ Ila nenga lili nafsi yango yanipangalyo, ila yelo sambu yaitama nkati yango. ¹⁸ Kwa Mana ndangite nkati yango, yani, nkati ya payenga yango, litama kwako likowe linanoga. kwa kuwa tamaniya kwa linanoga ibi kati yango, ila nipanga-lili. ¹⁹ Kwa maana lelo linanoga lyanilipendile nilipanga kwako, ila lelo libaya lyanigotwike kulipenda ngalyo ndenda. ²⁰ Tubwe

Mana kandenda lelo lyangotwike kulipenda si nenga kiyango nganipanga, kumbe yelo sambi yango yaitama nkati yango. ²¹ Ndangite ibile haki ngati yango yaipala panga lyalibile lizuri, lakini ubaya ubile nkati yango. ²² Mana Nenda kuipulaikya seliya ya Nnongo kwa mundu jwa nkati. ²³ Lakini mbona tofauti nkati ya viungo ya yega yango. Ingawa kwina ngonda juyo kanuni ya yambi na mulunda lyango. ²⁴ Need na mundu wene uruma! nyai jwaweza kunilopwa yega ya kiwo? ²⁵ Lakini ni shukuru Nnongo na Yesu Kirisitu Nngwana witu! Nga-nyo. Nenga na mwene kwa akili yango nitumikiya seliya ya Nnongo. Ila kwa yenga nitumikiya kanuni ya sambi.

Isura ye na 8

¹ Tumbwe lelo tupu azabu nkati ta bababile nkati ya Kirisitu Yesu. ² Kwasababu kanuni ya Roho ni wankoto waubile katika Kirisitu Yesu inipangite nenga ba uru kutalu na kanuni ya sambi na kiwo. ³ Mana kila sasasindwi seliya panga Mana Yabilelii na ngupu mu yega, Nnongo apangite. Atumite wana wake wakiyake kwa mfano wa yega ya sambi na kwi-ukumu sambi kwa yega. ⁴ Apangite nyoo langwa kwa seliya gatimu nkati jitu tenga twatujenda bila fuata makowe gamuyega, Ila kwa kotea makowe ga Roho. ⁵ Baba-ikoteya yega waza kwabe makowe ga yenga, lakini ywa ifuata Roho bagawaza ga mwoyo. ⁶ Sababu kusudi lya yega ni kiwo, ila nia ya Roho ni ukoto na amani. ⁷ Hayeye kwasababu niya ya yega adui wa Nnongo, sababu itilili seliya

ya Nnongo, wataiweza kwa eshimu. ⁸ Balo bau-
fuata yega baweza kwa kumpendeza Nnongo.
⁹ Hata nyo, paba bamuyega ila mumwoyo mana
itei kweli mu Roho wa Nnongo tama nkati jino.
Lakini mundu mana ntupu Roho wa Kirisitu
jwembe jwake kwako. ¹⁰ Mana Kirisitu abi
nkati yino yega iwile kwa ikowe ya sambi ila
mwoyo ubi nkoti kwa ikowe ya haki. ¹¹ Mene
itei Roho wa yolo jwa mfufuwite Yesu buka mu
kiwo atama nkati yinu, jwembe jwa mfufuwite
Yesu buka mukiwo alowa kwipeya yega yinu
ya kiwo ukoto kwa ndela ya Roho wake, jwa
tama nkati yinu. ¹² Nga nyo bai, mwalongo
bangu, twenga tubi na deni, lakini kwa yega kwa
tutame kati mwaipendi yega. ¹³ Maana mana
itei tama kaa ndela ya yega, mwikalibu yo'waa,
lakini kwa Roho mugayebeya makowe ga yega,
namwenga mwalama. ¹⁴ Mana Kati benge ba-
nanchima babe ongozwa na Roho wa Nnongo,
haba bana ba Nnongo. ¹⁵ Mana mupoki kwa
mwoyo wa utumwa kai hata muyogope. Badala
yake, mupoki mwoyo wa panga mwabene,
kwako twondolela, "Abba, Tati!" ¹⁶ Roho mwene
enda kutuakikishia nanyine Roho yito yo panga
twenga twabana ba Nnongo. ¹⁷ Mana itei
kweli twalowa teswa na jwembe lenga tupate
lumbilwa pamope na jwembe. ¹⁸ Kwa kuwa
indabalangilwa mateso ya wakati ngo panga
ntupu kilebe nikifananise na utukupu wa ww-
bonekana kasitu. ¹⁹ Mana iumbe yoti yenda
tazamia kwa tamania kwananchima bonekana
kwa mwana wa Nnongo. ²⁰ Mana umbwa na
kwembe pangite pae ya ubocho, sio kwa penda

mwene, Ila kwa sababu yake jwembe jwa itiisike, Na muli tumaini. ²¹ Uumbaji wene na wembe wapikitwa uru na buyelwa mu utumwa wo alibika, na kujingiya mu'uru wa utukupu wa bana ba Nnongo. ²² Tutangite panga umbilwa na wembe wenda minya na teswa kwo minya pamope hata leno. ²³ Nga nyo bai-*lii*, ila twabene twatubi twa milembo ya Roho- twenga twabembe twenda minya mu nafsi yitu, katulenda pangilwa twa bana, yani kombolelwa kwa yega yitu. ²⁴ Kwa tegemea kwo twati okoyelwa. Lakini satukilandage sabonekine ntupu chatukilendage mana nyai jwakilenda chakibonekana? ²⁵ Ila makatukilenda kilebe cha tukotoka kuki-bona ntupu saburi. ²⁶ Ila nanyonyo-nyo, Roho nembe kutuyangatia kwo dhaifu witu. mana tumanyi *lii* yupo kati mwaipangilwa, lakini Roho mwene kutulobya kwo minya uweza *lii* atabaya. ²⁷ Naywembe kwilingulya mioyo na kwitanga akili ya Roho, ywembe loba kwani-aba ya baba aminile, lengana na mapenzi ga Nnongo. ²⁸ Natwenga tutangite panga bote babampendi Nnongo, jwembe tenda kila kilebe pamo na wema, kwa balo babakemilwe kwa likusudi lyake. ²⁹ Mana balo boti bapangite buka zamani, atikwa sawa buka zamani afananisa na mwana wake, lengo jwembe Abe mwelewa kwanza nkati ya alongo baingi. ³⁰ Na balo basawile buka zamani, na bembe akemite, na balo bakemilwe, habo abatangite bai na haki. Na balo babalangilwe muhak, na bembe atikwalumba. ³¹ Tubaye buli kuhusu ikowe yee? Nnongo Mana abile upande witu, nyai jwa ba

kunani jitu? ³² Jwembe jwa kotwike kuneka mwana wake mwene ila atikumpiya kwa ajili yitu twenga twaboti alowa kosa buli kutuk-
ilimia na makowe goti pamoja na jwembe?
³³ Nyai awesa kuwasitaki ateule wa Nnongo?
Nnongo mwene kwaesabia haki. ³⁴ Nyai jwalowa
kumwukumu adhabu? Kirisitu Yesu nga jwawile
kwaajili yinu, na zaidi ya goo, jwembe nembe
atiyolelwa. Enda tawala pamope na Nnongo na
pandu pa heshima, na kai ngatulobya twenga.
³⁵ Nyai jwaweza kutubuya mupendo wa Kirisitu?
Sikikwa, au utumwa, au tesekwo, au njala, au
bula, au hatari, au lipanga? ³⁶ Kati mwa-
iandikilwe “Kwa faida yako ni minya lisoba lyoti
kutwa. Twabalangilwe nkati ngondolo jwo chin-
jilwa.” ³⁷ Katika ikowe yee yoti twenga twashindi
nkati ya jwembe jwatupendile. ³⁸ Mana niy-
omwile kongeka panga at ntuwi, wala ukoto,
wala malaika, wala utawala, wala ilebe yaibile,
wala ilebe yai isa wala ngupu, ³⁹ Wala yaibi
kunani, Wala gagabile pae wala kyumbe sengi
chote, kiweza-kwa kutubangania no upendo wa
Nnongo, jwembe nga Kirisitu Yesu Nngwana
witu.

Isura ye na 9

¹ Nilongela kweli nkati Kirisitu. Nilingela
lii uboso, na dhamiri yango hushudia pamo
na nee nkati Roho Mtakatifu, ² Kuwa kwina
huzuni ngolo na minya kwangekotoka nkati
ya mwoyo wango. ³ Mbeletamaniya nenga na
mwene laaniwa na benge lwa ekutalu na Kirisitu
kwasababu ya alongo bango, balo baubile nabo

pamope kwa payiga. ⁴ Bembe ni Baisraeli. Baba bi na ali ya pangika bana, wa utukufu wa malagano, na sawadi ya seliya, kunnoba Nnongo, na ahadi. ⁵ Bembe bati longolwa bembe Kirisitu ati icha kwa heshima kuwala mwili goo-na jwembe ni Nnongo wa yoti. na jwembe alumbilwe bila yomoka. Amina. ⁶ Lakini si ahadi ya Nnongo itishindwa timya. Mana sio kila mundu jwabile Israel ga Mwisrael halisi. ⁷ Lili hata kibekekwi wa Abraham ni baba bake halisi. Ila, “pitya kwa Isaka lukolo walowa kemelwa.” ⁸ Ibi nyanya, bana ba yega si bana ba Nnongo. ila bana ba twahadi babonekana ba kati lukolo. ⁹ Mana ale ga likowe lya ahadi: Muda wa majira go nalowa icha, na Sara apeyelwa mwana.” ¹⁰ Ngaale bai, lakini baada ya Rebeka jingya ndumbo kwa mundu jumo, Isaka tate bitu- ¹¹ “Kwamba bana babi bado bana belekwa kwoko na aina panga lili lyolyote linanoga aulibaya, lenga likusudi lya Nnongo lengana na chawa liyeme, wala kwa makowe lili. ¹² Ila kwasababu gayule jwa kemilwe. Jabaite, “Nkolo atumikia nnuna.” ¹³ Kati mwaiandikilwe: “Yakobo nampendike Ila Esau nimpindikwo.” ¹⁴ Bai lelo tukoyekwa? Je kwinaiba kwa Nnongo? Ata. ¹⁵ Mana alongei na Musa, “naba na samaha kwa jolo jwa nasamya, naba na uruma kwa jolo jwa namulumiya”. ¹⁶ Kwa-nyo, sio kwasababu ya jwembe jwa pala, sio kwasababu ya jwembe jwa tila, lakini kwa mwanza Nnongo, ngabi uruma ¹⁷ Mana maandiko longela kwa Farao, “likusudi-lee malum natikundobeya, lengo niku-laye ngupu yango kasako, lenga Lina lyango bal-

itangaze panepa wote”. ¹⁸ Nganyo bai, Nnongo abi na uruma kwo jwojwote jwa mpendile, na jwapala kupenda, humpanga kuwa kiburi. ¹⁹ Mwisu wabaya kasango, “mwanja namani bado kalibona likosa? jwaa'ko jwabile sawasawa na mwapendi jwembe? ²⁰ Chachongo chake, mundu wenga wauyangwa kina chogo cha Nnongo? Kwanda wezekana cha kiukulikwe, longela kwa jwa mwikwile, mwanza namani uniukwi nyoo?” ²¹ Tutangite kwa jwa ukwa aina haki kwa kitope lengeneza kikowe kwa mwa tumizi gapendi mwene. ²² Buli Nnongo, jwabi tayali jwo laya ukali wake napanga ngupu yake tanganikwa, atistaili kwa pumiliya wa lengana yombo yaibelikwe kwa kwitiniya? ²³ buli mana waipangite yananchima lenga wilaye yananchima kwa utukufu wake juu ya yombo ya uruma ya yomwile kibika kwaajili ya utukufu? ²⁴ buli mene apangite nakanchime na twenga twatukemite, siyo buka kwa ayahudi bai, ila buka na amataifa? ²⁵ Kat mwabaite Hosea: nalowa kwakema bandu bango baba bile lii bandu bango, na jwaa nipendile jwa abile adui jwango. ²⁶ Nayalowa ba palo pababaite kasabe, mwenga mwabangu bango kwa hopo bolowa ukemelwa mwabana ba Nnongo. ²⁷ Isaya andalela juu ya Israel “Kati isabu ya bana ba Israel ipeleke ba kati mwangi ya kubali, yalowaba kati linena babaokolewa. ²⁸ Mana Nngwana alowa kulipotwa likewe lyake kwa nnema, mapena na kwatulia. ²⁹ Maana kati Isaya alongei hapo zamani panga Nngwana wa

majeshi atuleki kwako lukolo kwaajili yitu, tulwe panga kati Sodoma na Gomola. ³⁰ Tukoya lwaku oti, bandu ba mataifa bababkotwike pala haki, pabapatike haki, haki kwaaminiya. ³¹ Lakini Israel jwa ipalae seliya ya haki, haipatike kwa. ³² mwanja namani? sababu baibalikwe kwa kwa imani, ila kwo tenda, bati kwikobola muliwe. ³³ Kati mwaiandikiwe “lollekeya, niligonjike liwe liwe la kwikobala, lya sayuni na mwamba wa kosea jwembe jwa aminiya muhe hapata kwa oni”.

Isura ye na 10

¹ mwalongo, niya yamoyo wangu na mwaniluba kwa Nnongo kwa ajiyabe, kwaajili ya wokovu wabe. ² Mana nabakya panga bai na bidii kwa Nnongo, ila sio kwa ajili yo tanga. ³ Kwa kuwa matangite lii haki ya Nnongo, na bapala haki yabe bene, babile lii ati bahaki ya Nnongo. ⁴ Kwakuwa Kirisitu ndo timwa kwa seliya kwa ajili ya haki ya kila mundu jwa aminiya. ⁵ Musa aandike yaihsu haki ya isa buka ku seliya “mundu jwa panga haki yaseliya alowa tama kwa haki yee” ⁶ Lakini haki ya bukana na imani ilongela nyoo “kana ulongele mumwoyo wako nyaijwa nguluka jenda kunani? (aye kumwuluya Kirisitu pae) ⁷ Na kana ubaye nyai jwa uluka mulebwa?” (aye nga kupeleka Kirisitu kunani buka mu kiwo) ⁸ lakini ilongela namani? likowe libii karibu na wenga, mukano na mumwoyo wako.”ale likowe lya imani, ngatu litangaza. ⁹ Mana itei kwa mukane wako unyeketeya Yesu

yopanga ni Nngwana, nakumwaminiya mu mwoyo wako panga Nnongo ati kufufua buka mukiwo, walowa okoka. ¹⁰ sababu kwa mwoyo mundu aminiya na pata haki na kano yeketya na pata okoka. ¹¹ Kuba liandiko likoya, “Kila jwaaminiya hapatulioni” ¹² Mana ntupu tafauti kati ya Myahudi wala Myunani mana Nngwana yoyo yonga Nngwana wa bote, nintajiri wa bote bankemao. ¹³ Kubaa kila mundu ywa nkema lina lya Amwenye ataokolewa. ¹⁴ kwa kitiwi benda weza kukema jwembe jwa baktowike kumwaminiya? na kwakitiwi baweza amini kwa jwembe na banan-nyowa kwa nabalowa yowa buli bila kwa hubiri? ¹⁵ Na kwa kitiwi baweza hubiriwa, bila tumilwa kati mwaba andike jinsi gani mwanga ngolwike magulu gabalo ga batangaza likowe lya mema. ¹⁶ Ila boti bana yowa lii Injili. Kwasababu Isaya abaite Nngwana nyaijwa yowine ujumbe witu?” ¹⁷ kwa hiyo imani iicha bada yo yowa, na yowa kwa likowe lya Kirisitu. ¹⁸ Lakini nenda longela, je bana yowa kwa? Ena kwa hakika sana lelobe lyabe lipelike panja munema wete” ¹⁹ Zaid ya yoti, nenda longela “je Israel batangite kwa? na Musa andalongela nalowa kwa chokosa kwa yeya bwigu kwa bandu bababile taifa lyangetanganikwa. ²⁰ Na Isaya ni jasiri sana enda longela napatikine na balo ba banipalike kwaa. ²¹ Lakini Israel koya “masoba goti na yopite maboko lango kwa babakotoka yogopa na kwa bandu agumu”

Isura ye na 11

¹ Bai nilongela, buli, Nnongo atikwa kana bandu boti? hata pasene mana nanenga na Muisreal wa lukolo lwa Ibrahimu wa kabila ya Benyamini. ² Nnongo hakanikwa bandu bake, batangite buka samani, je? mutangite kwa liandiko likoya buli usu jyo Eliya, jinsi mwampembelike Nnongo kuhusu Israel? ³ Nngwana babulige kinabii bako, na batibomwa madhabau gako. Nenga kiyango ngani igalile, na bembe bapala bwomi wango.” ⁴ Na lijibu lya nnongo likoya buli kayako?”nitebeka kwaajili yango bandu elfu saba babakotoka kunkilikitya Baali”. ⁵ Nga ata nyoo, masiku yeno babile baba igalile sabato ya sawo wa uruma. ⁶ Lakini mana ibii kwa uruma, twenga le kupendelwa. kichongo chanyo uruma yabakai uruma. ⁷ Namani kae basi? likowe ambalo Israel abile kalipala aina kipata kwa alababa cahaulilwe ngabakipatike, na benge bayejilwe lubendo. ⁸ Nakati mwaiandikikilwe, Nnongo apei mwoyo wo pwindala, minyo lenga kene balole na masikio kene bayowe, mpaka lino. ⁹ Nembe Daudi enda baya, “wileke meza yabe ibe lupelele, ntego, pandu pokubala, na poleya kisase sabe. ¹⁰ Waleke minyo gembe gambe na lubendo linga kene babone ukapindeya migonga sayote” ¹¹ Bai nenda longela, je/bakobile mpatu-lapai? kana ibenyo, badala yake, kwoshindwa kwabe wokovuwikite kwa amataifa, lenga bene kwa yeya bwingu. ¹² Mana itei shindwa kwabe kasabe utajiri wa Dunia na mana hasara yabe utajili wa mataifa, wikiasi gani zaidi yaba

ukamilifu kasabe. ¹³ Na saa yino nalongela na mwenga bandu ba mataifa kwa sababu ni bii mtume wa mataifa ngenge nipuniya uduma yango. ¹⁴ Lakini mbala kwa yeya bwigu baba bile yega jino na nenga kwale tulowa kwalopwa baadhi yabe. ¹⁵ Mana kanilwa kwabe ni ridhiana na Dunia pokelelwa kwabe kwalowa isa bili ila bwomi buka mu kiwo? ¹⁶ Mana matunda ga kwanza akiba, ngamwebile kwa litongi lya bwembe mana ndandai akiba, ndambi nembe kazalika. ¹⁷ Lakini mana itei badhi ya ndambi itikatibwa kati wenga, lutambe mwitu lwa mzeituni, lwati pandikiswa nkati yake, na mana watishiriki pamope na bembe katika mundandai ya utajiri wa mzeituni, ¹⁸ Kana wilumbe ju ndambi. Ila mene kawilumba, wenga liwa winyangata ndandai, ila ndandai ikuyagate wenga. ¹⁹ Bai lwalongela, “ndambi yatitemelwa lenga nipate pandikizwa mukipeto”. ²⁰ Ayo kweli sababu yokotoka aminiya kwabe bati lemewa, lakini wenga wayeni imara kwasababu ya imani yako. kana wiwase wamwene kwa aliya kunani sana ila uyogope. ²¹ Mana manaitei Nnongo mene ailekalii ndambi ya asili, huku urumiya lii na wenga. ²² Linga wete, mayenda gana noga na ukaliwa Nnongo kwo pande ngumo, ukale waisi kwa Ayahudi ngabembe batitumbuka. Ila kwo upande wenge, uluma ya Nnongo lwisa kunani yako, mene waigala mu wema wake. malayenge wenga na wenga alowa kukana kutalu. ²³ Na kai, mana bayendelelwa kwa mwo kutoka aminiya kwambe. Balowa pandikizwa kai mana Nnongo abile nowo uwezo wopandikiza

kai. ²⁴ Mana manaitei mwenga mwati temelwa panja kwa uliokwa zamani mzeituni wa mwitu, na chachungu cha zamani mwati pandikizwa mu mzaituni wabe bene. ²⁵ Mana mwalongo nipendi kwa kene mutange, usikakana na siri yee. lenga wete kene mwabe na isima nkati ya wasa kwinu mwabene. Siri yeye ni kuwa nonopa kupitike Israel, mpaka kamilika kwa mataifa pwa kwagapala isa. ²⁶ Nanyo Israel bote baokoka, kati mweandikilwe, “buka Sayuni alowaisa jwa kutulopwa. Alowa kubuya ubaya buka kwa Yakobo. ²⁷ Na ate alelya panga lilagano lyango pamope na bembe muda panalowa kwibuya zambi yabe”. ²⁸ kwo upade wenge husu injili, benda kasirika kwaajili yinu. Kwo upande wenge buka na kuchawa kwa Nnongo, batipendelwa kwa mwanza ya kibokulo. ²⁹ Kwa kuwa sawali ya kemelwa na Nnongo igalambuka kwako. ³⁰ Kwa mana hapo zamani mwate kunkana nnongo, ila nambe yambe mujogoprte rehema sababu ya asi kwabe. ³¹ Kwa anda yoyo-yo, tubwe aba Ayahudi batiasi. Chakipitike kumbe buka na huruma ya muyaliwite mwenga bendo weza kai pokya rehema. ³² Mana Nnongo atabite bandu bote muasi, lenga awese kubahurumia bote. ³³ Jinsi mwebile ngolo utajili na hekima na malipwa ga nnongo! Ichunguzika kwako ukumu yake, na ndela ya ichunguzika kwako! ³⁴ Mana nyai lwaitangite liwazo lwa Nngwana? au nyai lwabile shauli wake? ³⁵ Au nyai lwabijwa kwanza kupeya kilebe Nnongo, lenga alepelwe kai? ³⁶ Kwa mana buka kayake,

nakwa ndela yake ya kasake, ilebe yoti ibile kasake ube utukufu wange yomoka. Amina.

Isura ye na 12

¹ Kwa nyo nenda kunoba, mwalongo, kwa huruma yake Nnongo, mwipiyi yega yinu ibe sadaka yebi ngoto, yepeletike, yaiyeketya Nnongo, Aye nga ibada yinu yene mana. ² Wala kene mupwatise na muna ya lunia yii, ila mugalambuke kwopangilwa mwayambe niya jino. Mupange nyoo mupate tanga pulaika kwa Nnongo gaga bile mazuri, ga kupulaisa na gabi kamili. ³ Mana nendo koya. kwa sababu ya uruma ya anipeyilwe, panga kila mundu ambae abile nkati yinu apalikwa kwa wasa sana usu juu ya mwene kuliko mwapalikwa wasa. Ila apalikwa wasa kwa hekima, katu mwaibile Nnongo apei kala yumo kiasi pulani cha aminiya. ⁴ Kwa kuwa twina iungo ya nannchima mu yega jimo, ila sio iungo yoti i na lyengo limo. ⁵ Nga nyonyo, twenga twotubi bingi twi mundu yumo nkati ya Kirisitu, na iungo kila simo na nyine. ⁶ Twii na makalama gana nchima kwa kati urumo mwa mupeyilwe mana itei kalama ya mundu ni unabii, na ipangilwe kwa kadili ya aminiya kwake. ⁷ Mene itei kalama ga mundu ga huduma na atumike. mana itei jwenge aina kalama ga pundisa bai apundise. ⁸ Mana itei mungu jwenge kalama gake faliji, bai afaliji, Mana itei kalama ga mundu piya, apange nyo kwa karimu, mana itei mundu jwenge kalama gake ongosa, na ayendeli kwa uangalifu. mana itei

mundu jwenge bonekana na huruma na iyendeli kwa pulaika. ⁹ Penda kana kube na ubocho, muchukii ubou, mukamwe gagabi gananoga. ¹⁰ Husu pendana alongo, mupendane mwabene na mwabene husu isima, mwisimiane wene kwa wene. ¹¹ Husu bidii, kene mulegeleke wamubile nawo husu roho mube na hamu husu Nngwana, mutumikie. ¹² Mupalaike mu ujasili wa mubile nawo husu masoba gagaisa. Muba na lenda kwa matatiso ngino musinde loba. ¹³ Musiliki muga basikikwe baamini. Mupale ndela yanachima ya bonekana ukarimu. ¹⁴ Mwarobi baraka boti babatesa mwenga, mwabariki wala kene mwalaani. ¹⁵ Mupulai pamope na babapulaika, mulele pamope na babalela. ¹⁶ Mube na nia yimo mwenga kwa mwenga. kana muwase kwa kwipuna, mwayeketi bandu ba hali ya pae. Kene mube na hekima kwa mawaso yinu mwabene. ¹⁷ Kana mwanepo mundu ywoywote ubaya kwa ubaya. Mupange makowe gananoga paminyo ga bandu boti. ¹⁸ Mene ke wezekana, kati mwaibikilwe kayino mube na amani na bandu boti. ¹⁹ Wopendilwe, kamwilepi kisasi mwabene ila mwipeye nyongo ya Nnongo. mana itiandikilwa “kisasi chango, nenga nalowa lepa, alongei Nngwana”. ²⁰ Ila mmaya wako abi na njala, unise. Mana abi na nyota, mpei mache kwa mwanza mana apangite nyoo, ukalya makaa ga mwoto mu nde wake. ²¹ Kana ushindwe na ubaya, ila ubaya ushindwe kwa wema.

Isura ye na 13

¹ kila nafsi ibe na utii kwa bene madalaka ga kunani, mana utupu utawala ila uboi kwa Nnongo. Nasilikali yebile aibekite Nnongo. ² Nga jwa penga selekali hajwo apenga amri ya Nnongo; na balo babapinga balowa pokya ukumu juu ya be bene. ³ sababu atawala si botisa kwa babapanga gananoga-lee, ila babatenda mabaya. je utamaniya kotoka selekali/upange gagabile mazuri na walowa lumbilwa kwa goo. ⁴ Nembe kumtumikia Nnongo, wenga kwa ajili ya wema, Ila mana wapanga bila likosa kwa sababu mtumwa wa Nnongo, kunepa kisasi cha ukali kunani ya jule jwa panga mabaya. ⁵ Nganyo ipalikwa utii, siyo tu kwa mwanja ukale, ila kai sabau ya dhamili. ⁶ Aye nembe go lipa kodi. Na bembe utawala ni batumilwe na Nnongo, na bembe benda yendelya panga likowe lee. ⁷ Munepe kila mundu jwa mdai: kodi jwa takilwa kodi, ushuru jwa pala usuru, kumnyogopa jwa palikwa yopelwe, heshima jwa palikwa heshimilwa. ⁸ Kana mdaiwe kilebe sosote sa na mundu, ila mpendane bene ni bene. kuba ywembe ate kumpenda jirani yake atekamilisha seliya. ⁹ Kwa kuwa wapanga kwa umalaya wabulagakwa wajibu kwa, watamaniya kwa, na mana kwi na amri tenye nembe, iyanga banike mumakowe ga, walowa kupenda jirani jwako wa mwene. ¹⁰ Upendo umega kwa jirani wa mundu kwa nyoo, upendo ngai kamilishe seliya. ¹¹ sababu ya yee, mutangite muda, kwamba tayari muda wa buka mulugono, mana

wokovu witu ubi karibu sana ya watu ngolu patwa ami mwanzo. ¹² Kilo kitiyendely a na mutwekati kwi karibu na tugabike pabwega atenda ga mulobendo, natuwale silaha ya papyeya. ¹³ tuyende bila kosea, kati mubweya, kene kwa masikukuu ga madhambi no lobya. Na kana tuyende kumalaya na tamaniya yaikotoka keleboyelwa, na kwileka pitina na bwingu. ¹⁴ Ila tuwa mwale Nngwana Yesu KIRISITU, na twileke nafsi kwa ajili ya yega, kwa tamaniya kwake.

Isura ye na 14

¹ Mumpoki jwembe jwabinele katika aminiya, bila piya ukumu husu tubwa kwake. ² Mundu yumo atiaminiya juyolya chochoti, na jwenge jwa binnele alya mboga bai. ³ Mundu jwa alya kila kilebe kene wasalawe yulyu jwa kotoka lya kila kilebe. Na jwembe jwa lya lii kila kilebe kene amuhukumu jwe jwa lya kila kilebe mana Nnongo ayomwile kwipokya. ⁴ Wenga wa nyai, wenga wa hukumu mtumwa wa mtawala mundu jwenge? nnonge ya Nngwana wake panga yema au tumbuka. lakini alowa kuntukuya, mana Nngwana inda wesa kupanga ayeme. ⁵ Mundu yumo kuithamini lisiku limo kuliko yenge, jwenge kwithamini siku yoti sawasawa. Hebu kila mundu aishawishi muakili yake mwene. ⁶ Jwembe ywa kamwa lisoba, alikamwa kwandela ya awana. Na kwa yolo jwalya alya kwa sababu ya Nngwana. Na jwembe nembe piya sukuru kwa Nnongo. ⁷ Mana ntopo jwa tama kwa nafsi yake, na ntupu jwa waa kwajili

yake mwene. ⁸ Mana itei twenda lama tulama kwa ajili ya Nngwana. Mana ibii Katu waa, tuwaa mwalo wa Amwenye. Mana ibii katuish Ni ku'waa mali ya Amwenye. ⁹ Kwasababu kwa-likudi ale Kirisitu atiwa na alowa tama kae, linga abe Nngwana wa bote babawile babatama. ¹⁰ Ila wenga mwanja namani mwukumu Nnongo? utage twenga twabote twalowa yema Nnongo go? utage twenga twabote twalowa yema nnonge ya kitego cha ukumilwa cha Nnongo. ¹¹ Mana iandikiwe, kati mwanitama “galongula Nngwana “kachango nenga kila lingoti lya ngilik-ilya, na kila lulimilwa numba Nnongo”. ¹² Tumbe kila yumo alowa piya hesabu yake mwene kwa Nnongo. ¹³ Kwa nyo kana tuyende lii kae ukumwana, ila badala yake tuamwe nyonyo. Ntupu jwa beka kikobala au tengo kwa nongo we. ¹⁴ Ndangite na nitishawika kwa Nngwana Yesu, panga ntupo kilebe cha kibi kichapu ni kwa jwembe tu jwa wasa kila kilebe usapu kwa sababu kasake usapu. ¹⁵ Mana itei sababu ya chakulya nongo go alowa huzunika, utyanga lii kwopendana kanaumualabiye kwa chakulya sako mundu kwa ajili yake Kirisitu ati waa. ¹⁶ Hivyo kana mulusu yendo nginu gana nnoga gasababise bandu kwa tania. ¹⁷ kwa sababu utawala wa Nnongo si kwa ajili ya chakulya na nywa, ila kwa ajili ya haki, amani, pulaika pulaika na Roho mpeletau. ¹⁸ Mana jumbe jwa mtumikiya Kirisitu kwa hali ye anyeketile Nnongo kwa bandu banyeketile. ¹⁹ Nga nyo bai, tubwate makowe ga Imani na makowe ga

kusenga mundu na bembeke. ²⁰ kana wa alabiye lyengo lya Nnongo kwa mwanja chakulya. Ilebe yote kweli nnjap, ila mbaya kwa mundu yolo jwa lya na kupanga jwembe kwikobala. ²¹ Bola kotoka lya nyama, wala nywa wembe, wala chocho chalowa Nnongo wanga kubala. ²² hiye imani malumu yabile nayo, ukati yako wa mwene na Nnongo. Utibalikilwa yolo jwa i ukumu mwene mu chelo cha kiyeketya. ²³ Jwa bi na masaka ayomwile ukumilwa mwene kalya, sababu itokana kwa aminiya na sosote cha kikotwike aminiya ni sambu.

Isura ye na 15

¹ Tubwe twenga twabi na ngupu tupalikwe kuputwa udhaifi wa babile adhaifu, na tupali kwali kwipendekeza mwabene. ² Kila jumo ampendi jirani jwake kwani likowe linanoga, kwania ya chenga. ³ Kwani hata Kirisitu haipendi lii mwene. Badala yake, yabi kati yaiandikilwe, “matukano gabalo gamakutukine ganipatike nenga. ⁴ Kwa chochote cha andikilwe kutubakiya, kwo husu lyaa kwopetya pumulia na petya kupeya mwoyo na mwandiki na ujasili. ⁵ Tumbwe na Nnongo jwo pumulia na kuyeya mwoyo apiba na lenga kwa kila yumo lengana Yesu Kirisitu. ⁶ Awese pnga nyoo kwa nia jimo muwese kunemba kwa nkano ngumo Nnongo na Tate ba Nngwana witu Yesu Kirisitu. ⁷ Nga nyo mukalibishe kila jumo, kati Kirisitu mwapokile, kwa utukufu wa Nnongo. ⁸ mwanja namani Kirisitu apangilwe mtumwa wa likombe kwa lenga lya ukweli wa Nnongo. Apangite lenga

awese thibitisha aidiyabakilwe kwa akina tati,
⁹ Na kwa mataifa kunumba Nnongo kwa uruma yake kati mwabaandike, “nga nyo nipia sifa kayako kati ya mataifa na yembesifa kwa lina lyake”. ¹⁰ Kae yenda baya, “mupulaike mwenga mwa bandu mwa mataifa pamope na bandu bake” ¹¹ Na kai, munnumbe Nngwana, mwenga mwa mataifa gote, leka bandu ba mataifa bati munnumbe jwembe”. ¹² Na Isaya alonga, kulowa ba kike cha Yese, na yumo jwa katuka tawala mataifa. Mataifa balowa kutumainiya jwembe”. ¹³ Tubwe Nnongo watu tumaini alweleye pula yoti na amani kwo aminiya, lenga muwese yongekelwa aminiya. Kwa ngupu ya Roho mpeletau. ¹⁴ Ata nenga na jwembe, muni utike namwe, mwalongo bango, nitishawisika panga, mwenga mwabenemmejazwa na wema, mejazwa na mataifa goti. Mutinishawishi panga, mwenga mwenda wesa ata imizana kila jumo na nnyine. ¹⁵ Ila niandika kwo ujasili sana kachinu husu ikowe fulani lenga kunkombok-eye kae, sababu ya kipawa chanipejilwe na Nnongo. ¹⁶ Kipawa ache chabile lenga niwese bana tumwa wa Yesu Kirisitu jwatumilwe kwa amataifa, kwipiya kati kuhani wa injili ya Nnongo. Mbele wesa panga nyo lenga kwipiya kwango kwa mataifa kube kuyeketilwe, ibekilwe bwega na Nnongo kwa ndela ya Roho mpeletau. ¹⁷ Hivi pura yango ibi na Kirisitu Yesu na katika makowe ga Nnongo. ¹⁸ Kwani gwesa kwapaya longela lyolyoti ila kwa Kirisitu ati kamilisha petya kasangu tii kwa mataifa.

Aga makowe gatimile. ¹⁹ Kwa makowe na panga, kwa ngupu ya dalili na maajabu, na kwa ngupu ya Roho mpeletau. Aye yabile lenga buka YERusalemu, ndindikiya kutalu kati mwalibile niwese kwiputolya panja kwa timiya injili ya Kirisitu. ²⁰ Kwa ndela yee, lengo lyangu libile kwitangaza injili, lakini sio patanganikwe Kirisitu atanganikwe kwa lina, lenga wete kana ngwese senga singiwa mundu jwenge. ²¹ Kati mwa ba andike kwa jwembe “Jwembe ntupu abali yake aichile balowa kumona na lalu babakotweke kumona, na balo baba kotwike kunyowa balowa kutanga. ²² Kwa nyo nabile kai nitizuiliwa mala yananchima icha kachinu. ²³ Lakini leno, ntupu kai semu yeyote mumikoa, nanende tamaniya kwa iaka yana nchima icha kajino. ²⁴ hivo mara goti mana ni jei Hispania, ndegemea kumona mana nipetile, na wesa pelekewa ndela yango na mwenga, bada ya pulaikya shiriki na mwe kwa wakati. ²⁵ Lakini niyei Yerusalem kwa udumia aminia. ²⁶ mana yati kwapendeza bandu makedonia na akaya panga nchango malum kwa masikini nkati yake bahamini ba Yerusalem. ²⁷ Ayo yabile kwa penda kwabe, na kweli babile wadeni babe. Mana mana itei mataifa bati shiriki makowe gabe ga imani, benda longelwa na bembe nembe kwa yangatia cha bapongokiwe kwa ilebe. ²⁸ Nga nyo muda wanikamilise haye noba. kila kilibe litundale kachabe, nenga nalowayenda mundela na mwenga na nenga Hispania. ²⁹ Ndangite panga wakati wanaicha kachinu naicha kwo kamilika na barikilwa na kirisitu. ³⁰ Tubwe nenda kun-

noba, mwalongo mwa bwana witu Yesu Kirisitu, nakwopenda wa Roho, mushiriki pamope na nenga mulubya kwinu kwa Nnongokwasababu yango. ³¹ Mulobe na'nee nipate lopolwa buka kasabe baba kani yeketya Yudea, na uduma yango akwo Yerusalem iwese pokolelwa na baba aminile. ³² Mulobe panga niche kachinu kwo pulaika kwo petya mapenzi ga Nnongo, na niwese ba pamope na mwee, pata mpomolya. ³³ Na nnongo wa amani abe pamope na mwenga mwabote. Amina.

Isura ye na 16

¹ Nine katachinu fiba mnombo wito na tumishi wa kanisa lyabilekenkrea, ² lenga wete mwaweza kupokya nakati gwana mupange nyo mu kicho cha dhamani cha baba-aminite na mayeme pamote najwembe kwa likowe lyolyoti lyabalipala, maana jwembe mwene abi mwadumu wa bamachima na kwa ajili yango na mwene. ³ Salamu yake Priska na Akila bapanga lyengo pamote na nenga nti ya Kristo Yesu. ⁴ Ago kwa maisha gango batigaharisha maisa gabebene. Nipiya sukulani kabase, nanengabaikwa, ilana Makanisa gote gamataifa. ⁵ Mulisalimu kanisa lyalibile kachino, musalimie Epanieto npendwa wango, jwembe mwele wa Kristo akwo Asia. ⁶ Musalimu Mariamu jwapangite lyengo kwa Kanisa kwa ajili jino. ⁷ Musalimie Androniko na Yunia, alongobango na-atabilwa twaboti na nenga. Wa muhimu pamope na mitume, ngabo nabe-mbe batilongalya kutanga Kristo kabla yan-

gone. ⁸ Musalimie Ampliato, jwanipendile nkati ya gwana. ⁹ Musalimie Urbano, mpanga kasi nyango nkiya Kristo na Stakis npendwa wango. ¹⁰ Musalimu Apele, jwa yuketilwe katika Kristo, Mwasalimu bote ba-babile mu nyumba ya Aristobulo. ¹¹ Msalimu Heroditoni, nongo wango, muwasalie bote ba-babile mu nyumba ya Narkiso, baba-bile mu nyumba ya Gwana. ¹² Musalimie Trifaina na Trifosa, baba-panga lyungo kwo kasana kwa Gwana. Muwasalimu ¹³ Muwasalimu Persisi jwani npendile, nembe apangite lyengo sana kwa Gwana. Muwasalimie Rufo, jwachaulilwe kati Gubwana na maabakena bango. ¹⁴ Muwasalimu Asinkrito, Frego, Herme, Paroba, Herma na alongobote baba-babile pamope. ¹⁵ Munisalimie Filologo na Yulia, Nerea na lalabake, na OLipa, na bamini boti baba-bile pamope, ¹⁶ Munisalimie kilayumo kwa busu takatifu. Makanisa gote katika Kristo ngunda kusalimu. ¹⁷ Tubwe nendakunoba, Mwalongo, Mukufikilie ku-usu ya-bo-baba-sababisa N-gawanyiko na ipingamizi. Bagunda kuchongu na mapundiso na gamupundisilwe, Mwagalam-buke mwabuke akwo kwabe. ¹⁸ Mana bandu katibo-batumikia kwa Kristo Gwana, ila matumbo gabe bene. Kwo longula kwabe terebu pongesana kwa uboso bekonga myoyo ya baba-bile kwa na atia. ¹⁹ Kwa Liano watiikwinu mumwikya kila jumo. Kwanyo, nipulaike mwanjamwe, ila nipala mwemube na busala mubehali inanoga, nakotokabana halia nongiya ubaya. ²⁰ Nnongo wa amani achelewa kwa kumwangamiza chula pai ua lwayo lwinu.

Uruma ya Gwana witu Yesu Kristo ibe-pamoja na mwenga. ²¹ Timotheo, mpanga lyengo pamope na nenga, enda kusalimu, na Lukio, Yosini na Sospeter, alongabango. ²² Nenga, Terto, wanuandika ujumbe go nundakusalimu kwa Linalya Gwana. ²³ Goya, jwa -nitunjike na kwa likanisa lyote lyenda kusalimu, Erasto, mbeka akiba wa mji, enda kwa salimu, Pamopena kwarto jwai nongo. ²⁴ (Uruma ya Gwana Yesu Kristo itame namwe. Amina ²⁵ Sayino kwake jwembe jwebinauwezo kupanga muyeme na injili na mapundisho ga Yesu Kristo tigana na funulijwa kwa sili ya yaiji liwe kwa wakati wamachima. ²⁶ Kwo kwi-ti-imani pamope na mataifa ngote. ²⁷ Kwa Nnongo kiyake mwewe hekima, pulya Yesu Kristo, kubena lumbilwa kwangaliyo moka. Amina

Ndengereko Bible
The Holy Bible in the Ndengereko language of
Tanzania

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kindengereko (Ndengereko)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, James, William

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 Oct 2020

25815d74-2ede-5418-8378-3ebcb8092bca